

2002-08-26

Till landstingsstyrelsen

Möjliggör arbetskraftsinvandring av vårdpersonal

Sjukvården i Sverige kommer att ha en allt större brist på utbildad personal i framtiden. Inte minst gäller det läkare och sjuksköterskor. Detta har varit känt länge, men regeringen har inte vidtagit några åtgärder för att öka utbildningen.

Landstinget kan inte vänta och avvakta, utan måste på egen hand rekrytera personal med nya metoder. En stor potential finns vad gäller utländska läkare och sjuksköterskor. Landstinget har på uppdrag av den borgerliga majoriteten drivit framgångsrika projekt på området, i samarbete med främst Länsarbetsnämnden. Verksamheten hittills har inriktats på två grupper.

1. Rekrytering av personal från EU-länder. Aktiviteterna har inriktats på Tyskland. Ett 40-tal läkare och sjuksköterskor har hittills fått eller ska påbörja anställning. Goda möjligheter finns att nå nivån 20 läkare per år, varav 10 till primärvården. Arbetet kommer nu också att breddas till också Italien och Spanien.

2. Svensk behörighet för utländska läkare från länder utanför EU. Projektet gäller personal som redan befinner sig i Sverige. Ca 380 läkare har hittills varit i kontakt med projektet. Hittills har 55 läkare erhållit svensk legitimation och 16 läkare väntar på legitimation.

Nu är det dags att utvidga den aktiva rekryteringen även till länder utanför EU. Behovet av arbetskraftsinvandring för att klara sjukvården är uppenbar. Rekryteringspotentialen är mycket större i dessa länder. Stockholms läns landsting har nu arbetat fram erfarenhet och fungerande rutiner för att effektivt ta hand om personalen och lotsa dem till en bra kompetens i svenska språket och i svensk sjukvård. En viktig erfarenhet är att det förutom de formella kraven i läkaryrket och i sjukvårdssvenska behövs riktad undervisning i svenskt uttal. Om våra patienter ska känna stort förtroende är det viktigt att de förstår vad doktorn säger.

I första hand är det våra grannländer som är intressanta: Polen, de baltiska länderna och i viss mån Ryssland. Eftersom landstinget under mer än tio år har samarbetat med sjukvården i de baltiska länderna, kan det vara naturligt att börja där.

De baltiska länderna omstrukturerar för närvarande sin sjukvård, från ett ålderdomlig kommunistiskt system till ett modernt västerländskt. Vårdutbildningen bedöms sedan många år hålla god internationell standard. Genom omstruktureringen bedöms många läkare och sjuksköterskor bli övertaliga. Sammanlagt kan det röra sig om minst 20.000 personer i de tre baltiska länderna sammanlagt.

Svenska rekryteringsinsatser i Baltikum är därför till nytta för alla parter. Sverige och Stockholm kan rekrytera välutbildad och kompetent vårdpersonal. De baltiska ländernas modernisering av vården underlättas och påskyndas om övertaligheten kan begränsas. Erfarenheterna visar också att det är lättare att organisera en bra språkutbildning i svenska om utbildningen sker i det land man rekryterar från.

En arbetskraftsinvandring stöter dock på mycket stora problem i gällande lag. I princip är sådan invandring inte tillåten, hur stora behoven i Sverige än är. Det krävs därför också att landstinget initierar dispensgivning och lagändringar.

Vi föreslår att landstingsstyrelsen beslutar

att uttala att arbetskraftsinvandring av utbildad vårdpersonal till Stockholms län är angeläget

att uppdra till landstingskontoret att starta en projektgrupp med uppgift att klargöra vilka hinder det finns för sådan invandring och hur dessa hinder kan överkommas.

Andres Käärik

Birgitta Rydberg